Etnoarheologia ceramicii şi importanța ei în interpretarea etnoculturală a vestigiilor arheologice*

Andrei COROBCEAN

Importanţa cercetărilor etnoarheologice în realizarea modelelor de interpretare a vestigiilor arheologice este incontestabilă astăzi. Adevărata avalanşă de studii etnoarheologice din a doua jumătate a secolului trecut şi de la începutul anilor 2000 a vizat cele mai diverse probleme de interpretare arheologică, propunând o diversitate de soluţii în abordarea lor. Anchetele şi observaţiile etnografi ce, efectuate în „scopuri arheologice", sau simplele referinţe la datele etnografi ei au relevat, în special, dimensi-unea socială a distribuţiei tehnologiilor şi stilurilor, refl ectate în vestigiile materiale.

În virtutea rolului său special în aprecierile etnoculturale, ceramica ocupă, de asemenea, un loc relevant, conturând obiectul de studiu al etnoar-heologiei ceramicii. În primul rând, aceasta dezvăluie varietăţile lanţului operator al producţiei ceramice, din care rezidă diferite aspecte sociale ale olăritului, producerii şi consumului veselei la o serie de comunităţi et-nografi ce. Studiile au scos în evidenţă o varietate de forme ale distribuirii şi ale schimbului de vase, confi rmând sau infi rmând legătura acestora cu anumite graniţe identitare, inclusiv etnice. O atenţie sporită este acordată interpretării variaţiei stilistice a ceramicii. Investigaţiile etnoarheologice au încercat să verifi ce concepţia larg răspândită despre legătura dintre unitatea stilistică şi unitatea etnoculturală. Dacă unele studii confi rmă asemenea aserţiune, altele o acceptă doar la nivelul producătorului, nu şi al consumatorului.

* Cercetarea a fost realizată în cadrul Proiectului instituţional 15.817.06.20F „Centre rezidenţiale şi aşezări rurale din silvostepa pruto-nistreană în mileniul I a. Chr. - prima jumătate a mileniului I p. Chr."